

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

جواهر البلاغه

بلاغت

جلسه ۴

استاد رفعتی

نمونه اعجاز آمیز بلاغت در کلام خداوند متعال:

«يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ»

توضیح: خداوند متعال، در این آیه، برای بیان گستردگی و عظمت جهنم، از اسلوب سوال و جواب استفاده کرده است؛ که به خوبی، بزرگی و وسعت جهنم را از این طریق به مخاطب فهمانده است.

مراتب بلاغت

فصاحت و بلاغت، از مفاهیم مشککه است.

بالاترین حد آن: حد اعجاز است؛ مثل قرآن کریم.

پایین ترین حد آن: زمانی است که اگر کمی در مرتبه پایین تر باشد، از بلاغت و فصاحت تهی می شود.

و بین این دو حد، مراتب مختلفی از فصاحت و بلاغت وجود دارد.

آنچه مغلّ فصاحت و بلاغت است (و علومی که عهده دار تشخیص آنهاست):

۱- مخالفت با قیاس صرفی (علم صرف).

۲- غرابت (اطلاع زیاد نسبت به کلام عرب).

۳- تنافر حروف (ذوق سالم ادبی).

۴- ضعف تالیف (علم نحو).

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

۵- تعقید لفظی و معنوی (علم نحو - علم بیان).

تعریف علم معانی، بیان و بدیع

علم معانی: در مورد مسائلی بحث می‌کند که انسان را از خطا در ادای معنای مورد نظرش باز می‌دارد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

علم بیان: مباحثی است که بوسیله آن، شخص از تعقید معنوی، پرهیز می‌کند.

علم بدیع: باعث زیبایی کلام می‌شود بعد از اینکه کلام فصیح و بلیغ شد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv